

การวิเคราะห์ความสามารถในการประพันธ์เพลงเพื่อใช้ในงานสื่อมวลชน
ของ ตง่า อารัมภีร

นางสาวนัจฉรินทร์ พงษ์ไพฑูริย์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-618-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE ANALYSIS OF SANGA ARAMPEE'S CAPABILITY IN
MUSIC COMPOSITION FOR MASS COMMUNICATION WORK**

Miss Nuchanun Pruekpaibool

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication**

Department of Mass Communication

Graduate School

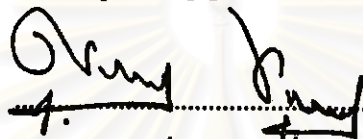
Chulalongkorn University

Academic year 1997

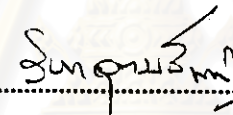
ISBN 974-638-618-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ความสามารถในการประพันธ์เพลงเพื่อใช้ในงานสื่อมวลชนของ สง่า อารัมภีร
โดย นางสาวนงนันทน์ พฤกษ์ไพบุลย์
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิชา อุดมฉันท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

.....กรรมการ
(อาจารย์วิรัช อยู่ถาวร)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นงนันท ฤกษ์ไพฑูริย์ : การวิเคราะห์ความสามารถในการประพันธ์เพลงเพื่อใช้ในงานสื่อสารมวลชน
ของ สง่า อารัมภีร์ (THE ANALYSIS OF SANGA ARAMPEE'S CAPABILITY IN MUSIC
COMPOSITION FOR MASS COMMUNICATION WORK) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ,
221 หน้า. ISBN 974-638-618-2.

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาประวัติชีวิตและผลงานด้านเพลง ตลอดจนวิเคราะห์ ปัจจัยที่มี
ส่วนเกี่ยวข้องกับความสามารถในการประพันธ์เพลง รวมทั้งวิเคราะห์รูปแบบและลักษณะผลงานเพลงของสง่า
อารัมภีร์ เพื่อชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการในด้านต่างๆ ที่มีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถในการประพันธ์เพลงและสาเหตุที่
ทำให้ผลงานเพลงส่วนมากของสง่า อารัมภีร์ เป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า การพัฒนาการของชีวิตในช่วงเวลาต่าง ๆ ตั้งแต่เด็ก นั้นมีส่วนสำคัญในการ
ส่งเสริมความสามารถในการประพันธ์เพลงของสง่า อารัมภีร์ แบ่งได้ 5 ประการคือ หนึ่ง ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อ
การเรียนดนตรี สอง คุณสมบัติส่วนตัวที่เหมาะสมกับการเรียนดนตรี สาม โอกาสในการเรียนรู้ดนตรี สี่ โอกาส
ในประสบการณ์ดนตรี ห้า โอกาสในการทำงานด้านดนตรี ทั้ง 5 ปัจจัยนี้ มีความสัมพันธ์กับการสร้างผลงานของ
สง่า อารัมภีร์ในเวลาต่อมา

ส่วนการวิเคราะห์ผลงานนั้นพบว่า สง่า อารัมภีร์ เป็นผู้หนึ่งในการสืบต่อกระแสธารในการพัฒนาเพลงไทย
สากลจากยุคอดีต ผลงานเพลงนั้นได้รับอิทธิพลจากเพลงไทยและสากลซึ่งกำลังได้รับความนิยมอย่างมากในสมัยนั้น
ส่วนรูปแบบและวิธีสร้างผลงานเพลงนั้น สง่า อารัมภีร์ แต่งเพลงสำหรับใช้ในสื่อประเภทต่าง ๆ มีทั้งเพลง
ประกอบละครเวที, ภาพยนตร์, ละครโทรทัศน์ และเพลงร้องทั่วไป หลายๆ บทเพลงเป็นที่รู้จักของประชาชนและม
ีความไพเราะทำให้ได้รับความนิยมจนถึงปัจจุบัน ในด้านคำประพันธ์มีการใช้รูปแบบทั้งเหมือนและคล้ายคลึง
ต้นทลักษณ์เดิม คือ กลอนและกาพย์ มีการเลือกใช้คำที่มีความหมายทำให้เกิดความไพเราะและชักนำให้เกิดจินตภาพ
ความคิด ตลอดจนเร้าอารมณ์สะเทือนใจ นอกจากนี้ยังใช้กลวิธีในการแต่งเพลงหลายรูปแบบ จึงทำให้ได้บทเพลงที่
มีความไพเราะแตกต่างกันไป

สรุปจากการวิจัยในครั้งนี้พบว่านักประพันธ์เพลงนั้น นอกจากจะต้องมีความรู้ทางด้านดนตรีและภาษาอย่างดี
แล้วสิ่งสำคัญที่ทำให้ผลงานเพลงของแต่ละบุคคลแตกต่างกันคือ แรงบันดาลใจ และจินตนาการที่มีอยู่เฉพาะตัวของ
บุคคลนั้น ตามความรู้สึกนึกคิดในขณะนั้นซึ่งมักจะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ อารมณ์และประสบการณ์ ที่สัง
สมมาของนักประพันธ์เพลงแต่ละคน

ภาควิชา สื่อสารมวลชน
สาขาวิชา สื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติกร *nutanun*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Je*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3970795428: MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: ANALYSIS / CAPABILITY / MUSIC COMPOSITION / MASS COMMUNICATION WORK
NUTCHANUN PRUEKPAIBOOL: THE ANALYSIS OF SANGA ARAMPEE'S CAPABILITY
IN MUSIC COMPOSITION FOR MASS COMMUNICATION WORK. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.
DR.KANJANA KAEWTHEP, 221 pp. ISBN 974-638-618-2.

The purpose of this thesis is to study Sanga Arampee's biography and his songs, and to analyze his capability in music composition, characteristics of his songs in order to find out the factors contributing to his popularity as renowned music composer.

The study shows that the following factors are essential to promotion of Sanga's composition ability .

1. His childhood environment
2. Personal characteristic
3. Opportunity in music learning
4. Opportunity in music exposure
5. Opportunity in working with music

The analysis also shows that Sanga has been formulated his music style both by traditional and popular Thai music and western music.

His songs were composed for various usages. They were used in staged drama, movie, television drama and to sing in general. Many of them have been ever - lasting from past to the present day. According to the lyrics, he follows the rules of Thai prosody. Sanga is adept in employing meaningful and beautiful words in his songs which can evoke sentiment and imagination of the listeners.

It is concluded that the music composer not only has to be the music and language expert but should have inspiration as well as imagination.

ภาควิชา.....สื่อสารมวลชน
สาขาวิชา.....สื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา.....2540

ลายมือชื่อนิสิต.....nuchanun
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....จร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไข ตรวจสอบ และปรับปรุงงานวิจัยด้วยความวิริยะอุตสาหะเป็นอย่างยิ่ง อาจารย์วิรัช อยู่ถาวร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ช่วยค้นหาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องของคนตรีที่มีประโยชน์อย่างยิ่งแก่งานวิจัยและรองศาสตราจารย์วิภา อุดมฉันทน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีมาตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

สำหรับข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ได้รับความกรุณาและร่วมมืออย่างดียิ่งจากกรมnasium ปิตินานต์ ที่กรุณาช่วยตรวจและอ่านโน้ตเพลง ครูสมาน นภายน ครูชาติ อินทรวิจิตร คุณสุทธิพงษ์ วัฒนจิ่งและทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลที่มีคุณค่าอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย โดยเฉพาะครูสง่า อารัมภีร์และครอบครัว ที่ได้ให้ความร่วมมือในการค้นหาข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ เป็นอย่างดีทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและพี่น้องที่ได้ให้สิ่งดีๆ ในชีวิตมาตลอดรวมทั้งสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อ ขอขอบพระคุณ คุณประชา มาลีนนท์ รักษาการหัวหน้าฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ที่เปิดโอกาสและให้เวลาในการศึกษาอย่างเต็มที่ขอบคุณเพื่อนร่วมงานที่ๆ นื่องๆ ผู้อ่านข่าวทุกท่านที่ช่วยเหลือในการแลกเปลี่ยนตารางเวลาอ่านข่าวเพื่อความสะดวกในการศึกษา ขอบคุณสำหรับกำลังใจที่ดีจากคุณวรวพษ์ คุณาภีรัตนกุล และเพื่อนๆ MC 6 ทุกคน ที่ให้มาโดยตลอด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นงนันทน์ พฤกษ์ไพบุลย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำการวิจัย.....	16
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	16
ขอบเขตการวิจัย.....	16
นิยามศัพท์.....	17
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
แนวคิดเรื่องวิธีการศึกษาประวัตินุศคล.....	21
แนวคิดความสามารถทางด้านดนตรีสำหรับผู้ประพันธ์เพลง.....	24
ทฤษฎีการแต่งเพลง.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	37
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	37
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
4 ชีวิตประวัติ สง่า อารัมภีร.....	43
กำเนิด.....	44
การศึกษา.....	48
เริ่มอาชีพนักแต่งเพลง.....	52
- เพลงแรกในชีวิต.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

- ผลงานสร้างชื่อ.....	56
ประวัติการสร้างผลงานของสง่า อารัมภีร.....	65
- ยุคเพลงประกอบละครเวที.....	65
- ยุคเพลงประกอบละครภาพยนตร์.....	67
- ยุคเพลงประกอบละครโทรทัศน์.....	67
งานอดิเรกและความสัมพันธ์ที่มีต่องาน.....	76
หลักและวิธีการประพันธ์เพลงของสง่า อารัมภีร.....	80
ประเภทผลงานของสง่า อารัมภีร.....	83
ความรู้สึกของสังคมที่มีต่อผลงานของสง่า อารัมภีร.....	86
ครอบครัว.....	89
- ชีวิตประจำวัน.....	93
- ชีวิตส่วนตัว.....	93
หลักในการดำเนินชีวิต.....	95
5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการเป็น นักประพันธ์เพลงของสง่า อารัมภีร.....	99
ปัจจัยส่งเสริมความสามารถในการประพันธ์เพลงของสง่า อารัมภีร	100
- ปัจจัยแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนดนตรี.....	100
- คุณสมบัติส่วนตัวของสง่า อารัมภีร.....	102
- โอกาสในการเรียนรู้ดนตรี.....	107
- โอกาสในประสบการณ์ดนตรี 4 บทบาท.....	112
- โอกาสในการทำงานวิชาชีพด้านดนตรี.....	118
6 การวิเคราะห์รูปแบบและลักษณะผลงานของสง่า อารัมภีร.....	120
วิวัฒนาการของเพลงไทยสากลจากอดีตถึงยุคของสง่า อารัมภีร.....	121
อิทธิพลของความเป็นไทยและสากลต่อการประพันธ์เพลงของสง่า อารัมภีร.....	128
การวิเคราะห์องค์ประกอบบทเพลงอมตะของสง่า อารัมภีร.....	132
รูปแบบและวิธีการสร้างผลงานเพลงของสง่า อารัมภีร สำหรับสื่อประเภทต่างๆ	136

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
	ลักษณะวิธีการแต่งเพลงของสง่า อารัมภีร.....	149
	รูปแบบคำประพันธ์ในบทเพลงของสง่า อารัมภีร.....	153
7	บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	176
	การพัฒนาความสามารถสู่การเป็นนักประพันธ์เพลงของสง่า อารัมภีร.....	176
	ผลงานเพลงของสง่า อารัมภีร	180
	อนาคตของนักประพันธ์เพลงไทย.....	184
	ข้อจำกัดในงานวิจัย.....	187
	ข้อเสนอแนะ.....	187
	รายการอ้างอิง.....	188
	ภาคผนวก.....	195
	ประวัติผู้วิจัย.....	221

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย